

34. Styvmodern.

a. NA, S.L.S. 352, 103.	i. NA, S.L.S. 82, 363; även S.L.S. 125, 35. (D)
b. HI, S.L.S. 367, 156. (C)	j. VÖ, R6, 191, 43. (H)
c. HI, S.L.S. 367, 164.	k. VÅ, B.A. 2 n:r 19. (I)
d. ST, S.L.S. 367, 1366. (G)	l. Mariehamn, S.L.S. 29, 296. (K)
e. LT, Nyl. III. 81. (E)	m. HI, S.L.S. 82, 396. (B)
f. PO, Nyl. III, 79. (A)	n. PA, S.L.S. 512, 48; även S.L.S. 383, 59. (L)
g. HI, S.L.S. 367, 162. (N)	
h. HI, S.L.S. 367, 160. (M)	

MELODI.
Översikt.

- a. *Åb, Nagu, Nötö.*
Sj. *Svea Jansson*, f. 1905.

Uppt. Greta Dahlström 1923.

Varianter.

Vem är det som snoppar och grå-ter på min grav, vem är det som
snoppar och grå-ter på min grav? Sva-ra än-ge-len i him-len: Det är
di - na små barn. Till död skall in - - gen kän - - na mig.

- b. *Åb, Hitis, Bötösö.*
Sj. *Sofia Svanström*, f. 1859.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

Dö-den är kom-men ut - i vårt land, och dö - den är kom-men
ut - i vårt land, och to-go fru Lil - ja och la - de på bår. På
det kän in - gen kän - na mig. Och to-go fru Lil - ja och la - de på
bår. På det skall in - gen kän - na mig.

c. Åb, Hitis, Vänoxa.

Sj. Alma Fagerström, f. 1883.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

d. Ni, Strömfors, Bullers.

Sj. Aina Ekström, f. 1896.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

Och mo-dern in till vår Her - re gick. Hon fråg-te om hon
 skul-le till små bar - nen få gå. Så känn om de ro, ty
 sor-gen tvingar små bar - ne - na.

e. Ni, Lappträsk.

Min fa-der han res-te så högt upp i land. Han skaf-fa-de
 mig en styvmor så strang. Den sor -- gen tvin-gar små bar -- ne - na.

f. Ni, Pojo.

Nu har dö - den kom - mit till vårt land, och tatt fru
 Sil - ja bort i år. Ty det skall in - tet glöm-ma mig.

g. Åb, Hitis, Hamnholmen.

Sj. Emma Abrahamsson, f. 1859.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

12. Läm-nad jag in-tet ef-ter mig bol-stre-na blå? blå? Vad be-
hö-ver mi-na barn nu vi-la på strå? Vad be-
hö-ver mi-na barn nu vi-la på strå?

h. Åb, Hitis, Kyrksundet.

Sj. Sojia Ginman, f. 1857.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

9. Vem är det som snop-par och grå-ter på min grav? Så
sva-ra-de Guds än-gel: Det är di-na små barn. 10. I
mor-gon bi-ti-da skall jag be-stäl-la om e-dert hem.

i. Åb, Nagu.

Uppt. O. R. Sjöberg 1887.

Herr Pet-ter han re-ser så högt upp i land. Han
skän-ker Stols Val-borg en lil-ja så grann. Så kän-nom vi
råd. Han skän-ker Stols Val-borg en lil-ja så grann.

j. Öb, Vörå.

Uppt. O. R. Sjöberg.

Dö-den är kom-men u-ti vår by. Och

tog bort ri-ka fru Mar - - ge - - - ta från små bar-nen sin. I
 him-me-len i him-me-len, där är en stor gläd-je att va - - ra.

k. Ål, Vårdö.

Sj. *Josefina Lindeman.*

Uppt. Fridolf Andersson 1909.

Fros-sa - - rin - na hon gån-gar för Her-ren att stå, hon be--
 går - de sig lov att till jor - de - rik gå. Så sor - ge - lig.

1.¹ Ål, Mariehamn.

Uppt. Karl Ekman 1892.

5. Små bar - ne - na in till sin fa - der då gick. De
 frå-ga-de om de in på kyr - ko - - går-den skull få gå. Ty
 det skall in - gen kän - na mig.

m. Åb, Hitis, Rosala.

Sj. *Maja Lisa Spak.*

Uppt. O. R. Sjöberg 1887.

Fru Lil-ja blev dö-der och lag-der up-på bår, och åt - ta un-ga
 sjö-män kring lik - bå - ren stå. För det kan in - gen kän-na mig.

¹ Melodien ej fullt pålitlig. *Anm. av uppt.*

n.¹ Åb, Pargas Malm.Sj. *Vendla Blomqvist*, f. 1866.

Uppt. Alfild Adolfsen 1929.

Där gin - - - go tre barn på kyr - ko - går - den in. De
sök - te sin mo - ders grav i var - je vrå. Med all ä - ra.

A. PO, Nyl. III, 79. (f)

B. »Fru Lilja», HI, S.L.S. 82, 257. (m)

C. HI, S.L.S. 367, 157. (b)

D. »Stols Valborg och fru Seder», NA,
S.L.S. 82, 1. (i)

E. LT, Nyl. III, 81. (e)

F. BO, Svenssons saml. 6, 45.

G. ST, S.L.S. 367, 1367. (d)

H. »Styvmoders sång», VÖ, R3, 165, 56; även Några prof 22. (j)

I. VÅ, B.A. 2 n:r 19. (k)

J. Helsingfors, Svenssons saml. 6, 40.

K. Mariehamn, S.L.S. 29, 296. (l)

L. PA, S.L.S. 512, 49. (n)

M. HI, S.L.S. 367, 161. (h)

N. HI, S.L.S. 367, 163. (g)

TEXT.
Översikt.

A.

Pojo.

Varianter.

1. Nu har döden kommit till vårt
land

och tatt fru Silja bort i år.

— ty det skall intet glömma mig —

2. Konungen följde sin drottning
till grav,
strax fick han se den han skulle ha.3. Fru Röjenborg in genom dörrena
steg,
små barnena strax åt knutarna gick.4. Det ena hon sparka, det andra
hon slog,
det tredje hon tog i håret och drog.5. Små barnena in till sin fader går
och frågade lov på kyrkogård gå.6. »Nej, mina små barn, ni får ej gå dit,
det är så många, som ser uppå er.»7. Små barnena tar av sitt eget lov
och gångar så sedan på kyrkogård.8. Det ena grät vatten, det andra
grät blod,
det tredje sörjde sin moder på jord.9. »Vem är det, som snyftar uppå
min grav?»
Guds ängel svara: »Det är dina små
barn.»10. »I gåen nu hem, ni mina små
barn.I morgon skall ni få en hjärtans go
tröst.»¹ Var. eft. samma sångare (S.L.S. 383, 59) avviker i slutet:

De sök - te sin mo - ders grav i al - la vrår. Med all ä - ra.

11. Om andra dags morgon innan
dager blev ljus,
fru Silja gick in i fru Röjenborgs hus.
12. »Lämna jag int efter mig bolstre-
na blå,
varför skall mina små barn vila på stic-
kor och strå?
13. Lämna jag int efter mig vaxe-
ljus,
varför skall mina små barn gå i mörkan
hus?
14. Lämna jag int efter mig gullet
så rött,
varför skall mina små barn lida hungers-
nöd?
15. Lämna jag int efter mig linkläder
små,
varför skall mina små barn nakna gå?
16. Vill du int vara mina små barn
för en huldans mor,
till helvetet skall jag tillreda din stol.
17. Men vill du vara mina små barn
för en huldans mor,
till himmelen skall jag tillreda din stol.»
18. Fru Röjenborg lockar små bar-
nen efter sig,
och konungen stod och förundrade sig.
19. Det ena hon kamba, det andra
hon borsta,
det tredje hon tvätta med moders tår.
20. I det hus blev glädjen stor,
små barnen fick sin huldaste mor.
— ty det skall intet glömma mig —

B.

Hitis, Rosala. Sj. Maja Lisa Spak. Uppt. J. E. Wefvar 1880-talet.

1. .: Fru Lilja blev döder och lagder
uppå bår, .:
och åtta unga sjömän kring likbåren stå.
— för det kan ingen känna mig —
2. .: Fru Röjer hon stod och såg där-
uppå .:
och tänkte bli mor åt barnen små.
3. .: Fru Lilja hon lades i graven
ned, .:
fru Röjer hon stodo ett stycke därifrån.
4. .: Och barnen de fråga sin fader
om råd: .:
»Kan vi på kyrkogården få gå stå?»
5. .: »Intet får ni på kyrkogården
få gå stå, .:
de äro så många som undra därpå.»
6. .: Barnen de gjorde allt efter sin
råd, .:
de gingo sig uppå kyrkogården att stå.
7. .: Den ena grät vatten, den andra
grät blod, .:
den tredje han snuppar sin moder ur
jord.
8. .: »Vem är det som snuppar och
gråter uppå min grav?» .:
Då svarade Guds ängel: »Det är dina
små barn.»
9. .: »Gån ni nu hem, mina barn
små, .:
i morgon vill jag komma och giva er råd.»
10. .: Om morgonen bittida förrän
dagen blev ljust, .:
så slankar fru Lilja i konungahus.
11. .: Fru Lilja hon slankar i kamma-
ren in, .:
hon lockar små barnen efter sig.

12. .:; Det ena hon klappar, det andra hon kysst, .:;
det tredje hon trycker intill sitt bryst.
13. .:; »Lämja jag intet efter mig åker och äng, .:;
vad behöva mina barn gå hungriga i säng?
14. .:; Lämja jag intet efter mig bolstrena blå, .:;
vad behöva mina barn vila på strå?
15. .:; Vill du nu vara kära barnenas mor, .:;
i himmelen vill jag bereda dig en stol.»
16. .:; Det ena hon piska, det andra hon slog, .:;
det tredje hon tog i håret och drog.
17. .:; »Vill du inte vara kär barnenas mor, .:;
så skall jag uti helvetet bereda dig en stol.»
— för det kan ingen känna mig —

C.

Hitis, Bötessö. Sj. Sofia Svanström, f. 1859. Uppt. Greta Dahlström 1924.

1. .:; Döden är kommen uti vårt land .:;
.:; och togo fru Lilja och lade på bår.
— på det skall ingen känna mig .:; —
2. De togo fru Lilja och lade på bår.
Konungen själv stod och såg uppå.
3. Vem skall nu bliva kära barnenas mor?
Fru Röjer, fru Röjer skall bli deras mor.
4. Det ena hon piskar, det andra hon slog,
det tredje så tog hon i håret och drog.
5. Det ena grät vatten, det andra grät blod,
det tredje det snoppar sin moder av jord.
6. Barnena frågade konungen så:
»Skall vi åt kyrkogården få gå?»
7. »Visst skolen I åt kyrkogården få gå,
men det är så mången, som undrar därpå.»
8. »Vem är det som gråter och snoppar på min grav?»
Svara ängelen i himmelen: »Det är dina små barn.»
9. »Gåen nu hem mina barn små.
I morgon skall jag komma och giva er råd.»
10. Om morgonen innan det dager blev ljust,
då slanker fru Lilja i konungens hus.
11. »Lämnad jag int efter mig åker och äng?
Vad behöver mina barn gå hungriga till sängs?»
12. Lämnad jag int efter mig bolstrena blå?
Vad behöver mina barn gå vila på strå?
13. Blir du int bra med mina barn små,
i helvetet vill jag bereda dig stol.
14. .:; Men lever du bra med mina barn små, .:;
.:; i himmelen skall jag bereda dig stol.»
— på det skall ingen känna mig .:; —

D.

Nagu. Uppt. J. E. Wefvar 1880-talet.

1. Herr Petter han reser så högt upp
i land,
han skänker stols Valborg en lilja så
grann.
— så kännom vi råd —
Han skänker stols Valborg en lilja så
grann.
2. Sen höllo de bröllop i dagarna tre,
och ingen efter små barnena se.
3. Det yngsta grät så bitterligt,
det väckte sin moder i himmelrik.
4. Fru Seder hon frågade ängelen då,
om hon skulle neder på jorden få gå.
5. »Visst får du väl neder på jorden
få gå,
bara du kommer till skjul i år.»
6. Fru Seder hon ned av himmelen
steg,
och rosor och liljor för henne neg.
7. Fru Seder hon knaprar med fing-
rena små:
»Stols Valborg kom opp, ta låset ifrån.»
8. »Har jag icke lämnat efter mig
bolstrena blå,
att mina små barn skall ligga därpå?»
9. Sen tar hon det yngsta uppå sin
arm:
»Visst lägger du handen i kallan barm.»
10. Sen tar hon det äldsta uppå sitt
knä:
»Int är det barnet tvättat i år.
11. Har jag icke lämnat efter mig
åker och äng,
att mina små barn skall ligga i säng?
12. Har jag icke lämnat efter mig
vaxljusen sju,
att mina små barn skall ligga i ljusan
hus?
13. Har du nu varit min små barns
tri,
i helvetet skall du båd bo och bli.
14. Har du nu varit min små barns
mor,
i himmelen så skall jag bereda din stol.»
15. Fru Seder hon bad stols Valborg
god natt,
att yngsta barnets hjärta sprack.
16. Aldrig ha vi nu fått större under
se,
modren och barnet till himmelen steg.
— så kännom vi råd —
Modren och barnet till himmelen steg.

E.

Lapträsk.

1. Min fader han reste så högt upp i
land,
han skaffade mig en styvmor så strang.
— den sorgen tvingar små barnena —
2. Och bröllopet stod i dagarna tre,
men aldrig fick barnen benen på tallri-
ken se.
3. Det yngsta barnet det gräto så
hårt,
att modren hon vakna i kyrkogård.
4. Och modren upp till Jesus gick
och frågte, om hon sku få se efter sin
små barn.

5. »Visst slipper du se efter små barnen din,
men när tuppen han gol, skall du vara igen.»
6. »Statt upp fru Silla, tag klädren på dig,
att jag får tala några ord med dig.»
7. Det yngsta barnet tog hon på sitt knä,
det äldre maka hon där breve.
8. Det yngsta barnet stack handen i iskallan barm,
och hjärtat det remna och bröstet sprack.
9. »Lämna jag ej här både bolstrena blå,
att mina små barn sku få vila därpå?»
10. Nu hittar jag mina barn på sticor och strå,
och själfver så vilar du på bolstrarna blå.
11. Och lämna jag ej här både åker och äng,
att du skulle hålla min små barn med säng?»
12. Och lämna jag ej här både oxar och kor,
att du skulle hålla mina små barn med skor?»
13. Och lämna jag ej här både silver och guld,
att du skulle vara mina små barn huld?»
14. Och tuppen han klappa sina vingar och gol,
och modren och dottren svann bort som dagg utav jord.
15. Nu haver vi hört en så underlig saga,
att modren och dottren till himlen for.
— den sorgen tvingar små barnena —

F.

Borgå, Lill-Pellinge. Sj. Albertina Johansson. Uppt. A. P. Svensson.

1. Herr Roli segla söder under ö,
där fäste han sig med fru Silvmö.
— men sorgen tvingar små barnena —
2. Och bröllopet stodo i dagarna två,
men barnen fick benen, som på tallriken låg.
3. Och bröllopet stodo i dagarna tri,
men ingen vill på små barnen si.
4. Det yngsta barnet gräto så hårt,
att modren vakna på kyrkogård.
5. Och modren hon frågte Jesum om lov,
om hon till sin små barn får gå.
6. »Nog får du gå till små barnen din,
men när tuppen han gal skall du vara igen.»
7. När modren in genom dörren steg,
det yngsta barnet kände henne igen.
8. Modren hon frågte utav sina små barn:
»Hur har eder styvmoder varit mot er?»
9. Barnen de svarade moderen så:
»Hon haver varit så strongan mot oss.»
10. »Statt upp fru Silla, drag kläder på dig,
att jag får spörja några ord av dig.»
11. »Haver du varit min småbarn huld,
i himmelen skall jag beställa din stol.
12. Men haver du varit mina små barn strang,
i helvetet skall jag beställa din stol.»
— men sorgen tvingar små barnena —

G.

Strömfors, Bullers. Sj. Aina Ekström, f. 1896. Uppt. Greta Dahlström 1924.

1. .: Och modern in till vår Herre
gick (steg), .:;
hon frågte om hon skulle till små barnen
få gå.
— så känn om de ro,
ty sorgen tvingar små barnena —
2. »Ack gack, ack gack, men var in-
tet lång,
när tuppen den galar, skall du vara här
igen.»
3. När modern innanför dörren steg,
så (då) kände små barnen sin moder igen.
4. »Hur har er styvmoder varit emot
er?»
»En ovärdig styvmor har hon varit
emot oss.»
5. Det yngsta så tog hon upp i sin
famn,
de andra så höll hon likaså kär.
6. »Stå upp, unga fru Silla, tag klä-
derna på dig,
så att jag kan få tala några ord med dig.
7. Ert bröllop har stått uti dagarna
tre,
men ingen så ville på små barnen se.
8. Och lämna jag inte här mina bolst-
rar så blå,
att mina små barn skull få vila uppå?
9. Nu har du vilat på bolstrarna blå,
men mina små barn på klutar och strå.
10. Lämna jag inte här både hästar
och kor,
att mina små barn de skulle ha skor?
11. Lämna jag inte här både silver
och guld,
att styvmor skulle vara mot små bar-
nena huld?
12. Lämna jag inte här både åker och
äng,
att mina små barn skulle få sova i säng?
13. Ack styvmor, ack styvmor, var
icke så sträng,
i helvetet har du din spasersgång.»
14. Det yngsta stack handen i mo-
derns kalla barm,
så att bröstet det remna och lilla hjärtat
det brast.
15. Nu skall här höras ett under i dag,
att modern och dottren till himmelen
far.
16. När tuppen den gala, slog vin-
gar ihop,
då försvann modren som dag uppå jord.
17. .: »Och har jag nu varit elak
styvmor emot er, .:;
så skall jag väl bliva rätt moder emot er.»
— så känn om de ro,
ty sorgen tvingar små barnena —

H.

Vörå, Rekipeldo. Sj. Greta Grannas. Uppt. J. E. Wefvar 1875—1876.

1. Döden är kommen uti vår by
och tog bort rika fru Margeta från små
barnen sin.
— i himmelen, i himmelen där är en stor
glädje att vara —
2. De gräto en måna(d), de gräto
ett år,
de gräto upp sin moder, som i jorden
nedlåg.

3. Och rika fru Margeta på fönstret
stod,
hon såg sina små barn på bara golvet
låg.

4. Rika fru Margeta genom dören
steg,
hon tog sina små barn på bara knä.

5. »Och har jag intet lämnat bolst-
rena båd bruna och blå,
så ni ska få bädda mina små barn uppå?»

6. Och har jag intet lämnat både
åker och äng,
så ni ska få bädda mina små barn i
säng?

7. Och har jag icke lämnat både oxar
och kor,
att ni skall få laga åt mina små barn
ny skor?»

8. »Och lyster du mjöd eller lyster
du vin,
eller lyster du sova på armen min?»

9. »Ej jag lyster mjöd, ej jag lyster vin,
ej jag lyster sova på armen din,
jag lyster tala med mina små barn.

10. Men om du är som moder för
mina små barn,
så skall jag låta bädda åt dig en säng i
himmelens sal.

11. Men efter du är så nisker också
nätt,
så skall du få helvites pina och fläck.»
— i helvitet, i helvitet där är en stor
pina att vara —

12. Jag måste ju gå, när som tup-
pen blir gal.
— — — — —
— i himmelen, i himmelen där är en
stor glädje att vara —

I.

Vårdö. Sj. Josefina Lindeman. Uppt. Fridolf Andersson 1909.

1. .:; Frossarinna hon gånger för Her-
ren att stå .:;
Hon begärde sig lov att till jorderik gå.
— så sorgelig —

2. »Guafton, guafton fru Ådela min.
Hur står det nu till med styvbarnen din?»

3. »Det står väl bra till med styv-
barnen min.
Om dagen få de dricka båd mjöd och vin.»

4. »Lämna icke jag efter mig hästar
och kor?
Men mina små barn de få barfota gå.

5. Lämna icke jag efter mig silkes-
klänningar blå?
Men mina små barn få gå klädda i val-
maret grå.

6. Lämna icke jag efter mig bolster-
na blå?
Men mina små barn de få ligga på strå.

7. Men vill du vara bra mot mina små
barn,
så står där en stol i himmelens sal.

8. Men vill du inte vara emot mina
små barn,
så står där en stol i helvetets sal.»

9. Herr Peder kom hem till sitt fä-
dernesland,
då tog han äldsta dottern uti sin famn.

10. »Kan du icke låt små barnen på
golvet gå?
Vet du icke att vi talte vid deras moder
i går?»

.:; Herr Peder han vände sig till väg-
gen med hast, .:;
så att ögonen runno och hjärtat det brast.
— så sorgelig —

J.

Helsingfors. Ur handskrivet häfte. Uppt. A. P. Svensson.

1. Det bodde en herre i Lidevalla stad,
han fästade sig vid fru Gyllendal.
— men sorgen tvingar små barnena —
2. Han fästade henne och henne förde hem
med rödaste gullringar och silverkrona klar.
3. De voro endast gifta i årena sju,
av små barn fingo de endast tu.
4. Då döden kom in i Lidevalla stad,
han tog med sig endast fru Gyllendal.
5. Den herren reste till andra land,
där fästade han sig en annan dam.
6. Och barnen de gingo på loftet och gräto,
de unge de sutto vid bordet och smekte.
7. De gräto tårar, de göto blod,
de gräto till modren i svartan jord.
8. För Jesum fru Gyllendal gick sig
att stå:
»Kär Herre, kan jag till jorderik gå?»
— men sorgen tvingar små barnena —

OTRYCKTA K. (str. enl. A: 5, 7—10, 12 a, 12, 15, 17, 16). Mariehamn. Sj. av en gammal gumma. Uppt. K. Ekman 1892.

Översikt.

L. (7 a, 8^a, 9, 10, 12 b, 12 a, 12). Pargas Malm. Sj. Vendla Blomqvist, f. 1866. Uppt. A. Adolfsson 1929.

M. (9, 10). Hitis, Kyrksundet. Sj. Sofia Ginman, f. 1857. Uppt. G. Dahlström 1924.

N. (12, 12 b). Hitis, Hamnholmen. Sj. Emma Abrahamsson, f. 1859. Uppt. G. Dahlström 1924.

Avvikelser i K—N enligt A.

5^a då gick K—5^a De frågade om de in på kyrkogård skull få gå K.

7^a S. b. de togo då sin egen råd K—7^a De gingo in på kyrkogården att snyfta sin moder av jord K.

7 a Där gingo tre barn på kyrkogården in. De sökte sin moders grav i varje vrå L.

8^a Den ena tog en sticka och grov på hennes grav L—8^a D. t. det snyfta sin goda moder av j. K.

9^a V. ä. d. som gräver L; som snoppar och gråter på m. g. M—9^a svarade: De äro dina s. b. K; Då L; Så M; svarade Guds ängel L, M.

10^a Ja hör ni, mina barn, ni gånger nu hem K; Ack mina s. b. I gånge vackert hem L; Gåen hem, gåen hem, mina kära s. b. M—10^a I lördag morgon skall jag komma till er igen K; I m. s. jag komma och se efter er L; I m. bittida skall jag beställa om edert hem M.

12^a bägge bolsterna blå L; Lämnad jag intet N—12^a Att mina barn skull ej ligga uppå s. o. s. K; Att mina s. b. måste ligga på hö och strå L; Vad behöver mina barn nu vila på strå N.

12 a¹ enligt 12^a båd(e) oxar och kor K, L—12 a² enligt 12^a; gå utan strumpor och skor K; gå utan skor L.

12 b¹ enligt 12^a; åker och skörd N; både åker och äng L—12 b² enligt 12^a; gå hung- riga i säng L; nu gråta efter bröd N.

15^a linnekläder också K—15^a enligt 12^a; måste nakna gå K.

16^a Men om du har varit barnen en styv- mor så ond K—16^a I h. s. j. låta fälla din dom K.

17^a enligt 16^a; så god K—17^a I h. s. j. låta tillreda ditt bo K.

O m k v ä d e. Ty det skall ingen känna mig K; Med all ära L.